

Сыаната
2 харчы

Башкалар опытыра истотчидери нэбилэиһэ
проулар маасабый-политическай үлэһи ытытыга
ыһачы сурдахтары биэрэн кытыһары улахан
көдүүтэдиһи көрдөрөр. Итини олоххо киллэрэн
истотчиларыңи идеологияскай фронт аһивирдэ
байыһарыңи китэн таһары сурга түрүүлэр.
Партияңи, политическай уонна экономикай
үлэһиңи көдүүһүн үрдэти — бары пропаган-
диста үлэһи сурдах сурдаһа.

(CCTA)

ХНТ СЕССИЯТА АҢЫЛЫННА

Нью-Йорк ХНТ Генеральной Ассамблеятын учурааттаах XXXVIII сессията үлэтин сабалаата. Кини күннээви бөбискэ-тигэр 140-ча боппууос буар. Кинилэртэн үгүстөрө эйэни уонна норуоттарга куттал суох буолуутун харыстааһын итинэн бөбөргөтүү, биллигин көмүтэ цивилизацияны уруускалааһынан буолуохтаах сана сэрин күөдүйөн тахсытыт бопсуу, ядернай сэрин сөбүнэн кыһар сэрини күөртээчилэр илиилэрин кэлгитин курдук биллигин кини аймагы долгутар кылаабынай проблемалартан торут тээхтэр.

Сессия ыарахан аан дойдутаагы усулуобуйаларга аһылына. Рейган администрацията ирибиттин милитаристскай сөблөнүнэн үлүһүйүүтүн, быһаччы байыаннай авантюралары үгүстүк туттан аан дойду санаттан сана оройуоннарыгар провокационнай-агрессивнай дьайылыларын күүһүрдэрин салгыыр. ХНТ Үрдүкү форумга үлэлиир көмүгэр Холбохуктаах Штаттар Арбаа Европага сана американын рынонай-ядернай сэрин сөптөрүн эйэ дьыалаларга олус кутталлаахтык тарватан туруорууну сабалымалара бөлөхтөнөн турар. «Першингс» уонна кынаттаах ракеталарга Европага тиэрдэр суолу бүтүһүтүөхтүк аһар туһугар АХШ холоонносоо суох уодаһынаах уонна үүнэтиинэ суох антисоветскай хампаанынан дойдууоллаан Женеватаагы советскай американын көпөстүлэри мөһөйдүн сатыыр.

СССР утары «крестовой поход» биллэрбит Вашингтон ХНТ-гар Согуууу Корея үспүйүн самолетунаан бөйгөт онорбут провокациятын туһанарга суоттанар. Ити көрт-дэбөрдики быһыылаһы сылла көстөн турарк антисоветскай туманы өлгөмнүк дөбүлүтүн уонна оһоо хаххаланан бөйгөт эйэни, көмүдү итинэн норуоттар суверенитеттары утары суудайылаһыт иһин эппитинэстөн суотунуу.

Вашингтон антисоветскай иригиритин бөдөн содулларттан биридэстэринэн американын өрүт

советскай делегация баһылыгы тийинигэр уонна үлэлииргэр сөптөөх усулуобуйаны тэрийэртэн уонна куттала суох буолуутун хааччыйартан аккаастаммытын быһыытынан ХНТ Генеральной Ассамблеятын сессиятын үлэтигэр ССРП КК Политбюротун чилиэнэ, ССРС Министрлэрин Советин Председателин бастакы солбуйааччы, Тас дьыала министри А. А. Громыко кытылынылар кылаа суох буолбута буолар. Вашингтоннаагы администрация дьайылыларын быһаарыгар Франция «Юманите» хаһыата

суруйарын курдук, боппууос үөскүүр Холбохуктаах Штаттар ХНТ штаб-квартиратыгар сөптөөх дойдунан буолаллар дуо? ХНТ ханнык баһарар чилиэн дойду ханнык баһарар саллааччыта ханнык баһарар түгүһүнэ Вашингтон политикаһыттан тутулуга суох тийэр сиригэр олохсуһан үлэлиэхтэстаах. Онтон атын буоллаһына, Үрүн дьээ ХНТ Генеральной Ассамблеятын сессияларыгар ким ханнык усулуобуйага сылдарын көмүлүүрү, ким бөйгөтүн үлэтин характерынан уонна аналэтин аан дойдутаагы тэрилтэ киллэрбэти таптаабытынан быһаарар ымахтаһа эһэ.

Онон сессияга АХШ үөскөппит быһыыта-майгыта эйэ уонна прогресс күүстэрэ аан дойдутаагы быһыы-майгы кутталлаахтык сайдыытын туоратыта быһаччы түмүктэри сөһинэр иһин тыгааһынаах өксөһууну ыһтарга күһэллэхтэрин, туһунан эһэр. Үтэс курдук, ити өксөһуу хайысхатын Советскай Союз бөһөр. Ядернай сэрин күөдүйэр кутталын күүһүрдэр сөблөнүнэн үлүһүйүү сана куолларааннарын бөһөрүтэ дьулуһан, бу сылыта билиги дойдубут ХНТ Үрдүкү форумун көмүтүгэр космос куйаарыгар уонна космостан сиргэ туһаайан күүһүтүтүу бөбөр туһунан дуоһабар бырайыагы кил-

лэрбитэ. Ол дуоһабар түһэриллиитэ ХНТ бөйгөтүн Устаабыттан үөскөөн тахсар сүрүн соругун — биллигин уонна көлөр көлүнэ дьону сэрин нэдэһинтэн быһааһын соругун — быһаарыга дьоннаах кылаатынан буолуох эһэ.

Сессия күннээви бөлөхтөһө сүүрбөттөн тахса пууна ядернай сэрини халбарытын уонна сөблөнүн халбарытааһын боппууостарын кытары быһаччы сибээстээхтэр. Олорго хас биридэһилэригэр Советскай Союз советскай эйэлээх политикага, ССРП XXVI съезинэн ырытыллан оноруллубут сыалларга уонна соруктарга сөп түбөһүнэрин биридэһи эбэтэр хастыи даһаны быһаччы этиилэри көтөхтүтэ. Ити ядернай сэрин суоһааһын туоратыта, аан дойдутаагы политическай быһыы-майгыны чабдыгирдинэ моральнай-политическай даһаны, ол курдук материалнай даһаны характердаах суһал уонна көдүүстээх дьаһаллаһи киэп программаларын туһунан этиилэр. Атын социалистическай дойдулары кытары биридэһи, ядернай сэрини итирески быһыы, оһон онно ыһырыны буруйу оноруу быһыытынан киэртибөн турар. Советскай Союз ХНТ чилиэннэрэ госуударстволар баһыйар үтэс өттүлэрэ ыһынар позицияларыгар турар.

ХНТ Генеральной Ассамблеятын быһаарымыла, госуударстволар политикаларыгар улахан сабыллыах онорооччулар. Нациялар биридэһи доводоһууларын нэһэ—ити сабыллыах үтэс өртүтээх буолуутугар, норуоттар дьулуурдарыгар эппитэтигэр, ХНТ Устааһын тыһыныгар итинэн принциптэригэр сөп түбөһитигэр.

Билигин сессия кылаабынай соруга,—Холбохуктаах Штаттар уонна кини сорох сохоттаахтара теһе да утарыласталлар, чопчу итиник үтэс быһаарымылары ыһыныах эйэ, тыгааһын көрдүгөн. Иэрин суох оноруу, түһэстиини халбарытын дьыалатыгар биллэр, көстөт кылааты киллэрин.

Ю. РОМАНЦОВ.
(ССТА).

ТУҢАЛААХ СУБЭЛЭР

Гэй курдук убаһас столнай силимгэ тиис сууһар бөрүһүгү эбэтэр мэдүлүбүт миһи сыһыа булкупулар. Самааска курдук буола хойдубутун кэннэ хайааастарга сымалар уонна үөһэ өттүн быһаарыан кыһылан көбүһүлэр.

Ыарахан дьээ төрилит аһахтарын аһыгар иһчэһэй тирээккэни уурдахха, сыһарыгар быдан чөлчүр.

Синкэй хөргүөппүт маслинай кыраасканан суруллубут хартыһынан, түһүк арааматын ааны ыраастырга бөркө көмөлөһөр. Эмиз итиник ыһыман алтантан оноруллубут маллары соттоххо магнайгы чөлөдүгэр түһүлэр.

Клеенканы өгүн сүтөрбөтүн дьээ сотору-сотору синкэй уутунан сотоллор. Клеенкага тохтубут чэрчинилэни тиис сууһар

Литературнай МУННУК

СААСКЫ ВЭЛШЭ

(Урукку олохтон)

Суол килэрийдэ, Сааскы кэм кэлэ, Куоратчыт Куонаан «Аччан» алааска Арбаа суолунан Ыраах айантан Артыый аҕайдык Аалларан кэлэ. Дьонун көрөн, Чигидэ кэлэн Чөрөгнөөн ылла, Сэргээз тийэн, «Син каллим» диэтэ, Сир ата кистээтэ.

Обороно, Оһуннаах Тооко, Этиэх түгэнэ Элээрэн киэрэн Этэ ийэтигэр, Оһон тахсан Оһон иһэн Ойдоон көөртө—Куоратчыт аҕата Көстө улартыбыт, Көрүһүүн түспүбүт. Саппыр үктөнөн, Самнай уопсуһан Дьыһа киристэ. Үөрүү-көтүү Үксүү түстэ. Кырачаан балаһан Кыһыма күөдүйдэ, Куоратчыт Куонаан

Күндү табаарын Көрүү истии, Көпөстии-көпөстии Көргөн истэ. «Холбос» табаарын Хоторон аҕалбыт. Ыкса ыаллара Ылаартын ыһсарбыт.

Куоратчыт Куонаан Элбэһи бу кизэ, Эргитэн көпсээтэ: Баһаарга атыһыт, «Милэстээх» кэриэ, Мэлийбит диэтэ. Барыта үчүгэй, Барыта дэлэгэй. «Колхонун баһаар» «Күөх хонуу» күөнүгэр Күөгэй долгуйбут.

«Бөһүлүккэ» бөрүхөт Бөркө устубут, Бүрүтүһүп хаппытаан Бар дьонун үөрдүбүт—Отут баарсаны Олччу холбонон, Аһы-таһаһы, Аһаһы аҕалбыт. Уокка турар Алтан чаанньыгы Антах уурдулар, Борунуу сырдатар Буолускай сылабаары Бөрүбальыр буоллулар.

Үчүгэй «Эйтэн—«Улахан дорооботтон», Үрүн чаанньыкка Үтүрү туттулар.

Хаһаас арыһы Хаалаан иһпит Хара хааһахтан Сэргии турбут Сэппэрэй кыһка Хаарыс былааты Хостон биэрдилэр.

Синдэс арааһын, Сатыһын талыһын Кэмэ суох тэһитилэр. Оһон доһоттоор, «Таба дьааһыктан» Талыһы тэлгэтилер. Таас төриэлэ, Таас булүүһэ, Чааскыттан тийэ Чаанньыктан басты Миникэ, биһикэ, Мыһыла, ньуоска—Барыта кэлэ, Барыта дэлэгэй.

«Сэмэн барыһаан Сөһөргин» кэмэ, Эһэһин эһитэ Каллээ, — диэтэ Ханас оһонтон Харыһыан оһоньор. Үөрүү күөстүү үлүнэ Лөкүө иһини тэтэрдэ. Куоратчыт Куонаан Көпсөһүн истэ Кыраһый балаһыга Кини бөһө муһуна. Уһа долбууртан Иһык мэһиһтэ Субу көпөстөн барыахты Иһитиник мичээрдэ.

ЭКРАҢГА—САҢА КИИНЭЛЭР

Нюрнбергтаагы про-цесска сууттаммыт «буус-на хорюола» барон Карл Людвиг фон Остер, бадарай концерни баһылыга, Арбаа Германия промыш-леннай магнаттарыттан биридэстэрэ, американскай байыаннай админис-трациянан хаайыттан босхолоһор уонна кистэ-лэн полигоннарга сана сэрин сөбүн бөрүбальыр. Остер иһитигэр атомнай сэрин сөбүн биэрбэт туһугар олоһун толук уурбут профессор Петер Кюн кыһыа журналистка Ин-грид Кюн сабыдыаллаах магнаты саралыгы тардар. Ол эрээри анараангыта утарылаһан, холуннарыга буруйдаан Кюну суукка биэрэр. «Ленфильм» киностудия саҥа кэтит экраннаах «Опознавание» дьээ хартыһыната ити сы-тыа күөн көрсүһүүгэ аһаммыт.

М. Горькай аатынан студия Юрий Трифонов айымньыларынан туруоруллубут кэтит экран-наах «О чем не узнают трибуны» дьээ диэнтэтэ улахан спорт дьонуннаах моральнай этическэй проб-лемаларын таарыйар. Ки-ни геройдара — бөйгө-лүн дьыалаларыгар, та-баарыстарыгар, олоххо араастык сыһыаннаһар талааннаах эдэр спорт-сменнар.

А. Довженко аатынан студия кэтит экраннаах өһнөөх «Дачная поездка сержанта Цыбули» дьээ хартыһыната 1943 сыл

лаахха фашистар тыыл-ларыгар көрөөччүлэргэ санаатын түһэртөт, көр-дөөх-нардаах Василий Теркины санатар эр са-наалаах, булугас өйдөөх эдэр разведчик сержант Цыбуля мүччүргэһинээх дьикти сырыларын ту-һунан сөһөргинер.

Польскай «Час пик» дьээ киһиэ—эмчиттэр ал-тыс диагноһы туруоран киһи тус олоһор, үлэти-гэр-хамнаһыгар улахан өксөһуу онорбуттарыт ту-һунан.

Кылгас болдьоххо «Жер-тва коррупции» дьээ өһ-нөөх французскай хар-тыһына көрдөрүллэр.

С. ДАНИЛОВ.

Редакторы солбуйааччы С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.

«Сельхозтехника» холбоһук бастайааннай үлэһи фердары, тракторист правалаах слесарь-ремонт-никтары, электросварщиктары ыһыгар.

Суолу тутар, өрөмүөн чы—Ытык-Күөл суола са-нуур учаастак кыһынны быһыытын иһитинэз бу дьыл балаһан ыйын 19 күнүттэн Төһүлү—Чурап-Администрация.

ССКП райкома, райсовет исполкома ССКП чилиэнэ, сельсовет исполкомун председатели-нэн өр сылларга үлэлээбит ОСИПОВ Василий Кириллович уһун ыарахан ырыһыттан өлбүтүнэн боһуон-пук көргөттэригэр күтүрданнарын тиздэл-лэр.

Таптыыр көргөһүн, аҕабыт, аймахпыт ОСИПОВ Василий Кириллович ыараханньык ыалдьан өлбүтүн, дьиринтик ку-рутуһан турар, иһитиннэрэбит. Кэргэнэ, оһолоро, аймахтара.

БИҢИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, уопсай 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.